

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే

॥ షట్టింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ షట్తీంశః సర్గః ॥

హనుమతా సీతాయై ముద్రికాయా అర్పణం కదా శ్రీరాఘవో
మాముద్ధరిష్యతీతి సౌత్సుక్యం సీతాయాః ప్రశ్నో హనుమతా శ్రీరామస్య
సీతావిషయకమనురాగం వర్ణయిత్వా సీతాయాః సాంత్యనం చ

భూయ ఏవ మహాతేజా హనుమాన్ పవనాత్మజః |
అబ్రవీత్ ప్రశ్రితం వాక్యం సీతాప్రత్యయకారణాత్ || 5.36.1 ||

వానరోఽహం మహాభాగే దూతో రామస్య ధీమతః |
రామనామాంకితం చేదం పశ్య దేవ్యంగులీయకం || 5.36.2 ||

ప్రత్యయార్థం తవానీతం తేన దత్తం మహాత్మనా |
సమాశ్వాసిహి భద్రం తే క్షీణదుఃఖఫలా హ్యసి || 5.36.3 ||

గృహీత్వా ప్రేక్షమాణా సా భర్తుః కరవిభూషితం |
భర్తారమివ సంప్రాప్తం జానకీ ముదితాభవత్ || 5.36.4 ||

చారు తద్ వదనం తస్యాస్తామ్రశుక్లాయతేక్షణం |
బభూవ హర్షోదగ్రం చ రాహుముక్త ఇవోడురాట్ || 5.36.5 ||

తతః సా హ్రీమతీ బాలా భర్తుః సందేశహర్షితా |
పరితుష్టా ప్రియం కృత్వా ప్రశశంస మహాకపిం || 5.36.6 ||

విక్రాంతస్త్వం సమర్థస్త్వం ప్రాజ్ఞస్త్వం వానరోత్తమ |
యేనేదం రాక్షసపదం త్వయైకేన ప్రధర్షితం || 5.36.7 ||

శతయోజనవిస్తీర్ణః సాగరో మకరాలయః |
విక్రమశ్లాఘనీయేన క్రమతా గోష్పదీకృతః || 5.36.8 ||

న హి త్వాం ప్రాకృతం మన్యే వానరం వానరర్షభ |
యస్య తే నాస్తి సంత్రాసో రావణాదపి సంభ్రమః || 5.36.9 ||

అర్హసే చ కపిశ్రేష్ఠ మయా సమభిభాషితుం |
యద్యసి ప్రేషితస్తేన రామేణ విదితాత్మనా || 5.36.10 ||

ప్రేషయిష్యతి దుర్ధర్షో రామో నహ్యపరీక్షితం |
పరాక్రమమవిజ్ఞాయ మత్సకాశం విశేషతః || 5.36.11 ||

దిష్ట్యా చ కుశలీ రామో ధర్మాత్మా సత్యసంగరః |
లక్ష్మణశ్చ మహాతేజాః సుమిత్రానందవర్ధనః || 5.36.12 ||

కుశలీ యది కాకుత్స్థః కిం న సాగరమేఖలాం |
మహీం దహతి కోపేన యుగాంతాగ్నిరివోత్థితః || 5.36.13 ||

అథవా శక్తిమంతౌ తౌ సురాణామపి నిగ్రహే |
మమైవ తు న దుఃఖానామస్తి మన్యే విపర్యయః || 5.36.14 ||

కచ్ఛిన్న వ్యథతే రామః కచ్ఛిన్న పరితప్యతే |
ఉత్తరాణి చ కార్యాణి కురుతే పురుషోత్తమః || 5.36.15 ||

కచ్ఛిన్న దీనః సంభ్రాంతః కార్యేషు చ న ముహ్యతి |
కచ్ఛిత్ పురుషకార్యాణి కురుతే నృపతేః సుతః || 5.36.16 ||

ద్వివిధం త్రివిధోపాయముపాయమపి సేవతే |
విజిగీషుః సుహృత్ కచ్ఛిన్నిత్రేషు చ పరంతపః || 5.36.17 ||

కచ్చిన్మిత్రాణి లభతేఽమిత్రైశ్చాప్యభిగమ్యతే |
కచ్చిత్ కల్యాణమిత్రశ్చ మిత్రైశ్చాపి పురస్కృతః || 5.36.18 ||

కచ్చిదాశాస్తి దేవానాం ప్రసాదం పార్థివాత్మజః |
కచ్చిత్ పురుషకారం చ దైవం చ ప్రతిపద్యతే || 5.36.19 ||

కచ్చిన్న విగతస్నేహో వివాసాన్మయి రాఘవః |
కచ్చిన్మాం వ్యసనాదస్మాన్మోక్షయిష్యతి రాఘవః || 5.36.20 ||

సుఖానాముచితో నిత్యమసుఖానామనూచితః |
దుఃఖముత్తరమాసాద్య కచ్చిద్ రామో న సీదతి || 5.36.21 ||

కౌసల్యాస్తథా కచ్చిత్ సుమిత్రాయాస్తధైవ చ |
అభీక్షం శ్రూయతే కచ్చిత్ కుశలం భరతస్య చ || 5.36.22 ||

మన్నిమిత్రేన మానార్హః కచ్చిచ్ఛోకేన రాఘవః |
కచ్చిన్నాన్యమనా రామః కచ్చిన్మాం తారయిష్యతి || 5.36.23 ||

కచ్చిదక్షౌహిణీం భీమాం భరతో భ్రాతృవత్సలః |
ధ్వజినీం మంత్రిభిర్గుప్తాం ప్రేషయిష్యతి మత్కృతే || 5.36.24 ||

వానరాధిపతిః శ్రీమాన్ సుగ్రీవః కచ్చిదేష్యతి |
మత్కృతే హరిభిర్వైర్వైర్వౌ దంతనఖాయుధైః || 5.36.25 ||

కచ్చిచ్ఛ లక్ష్మణః శూరః సుమిత్రానందవర్ధనః |
అస్తవిచ్ఛరజాలేన రాక్షసాన్ విధమిష్యతి || 5.36.26 ||

రౌద్రేణ కచ్చిదస్త్రేణ రామేణ నిహతం రణే |
ద్రక్ష్యామ్యల్పేన కాలేన రావణం ససుహృజ్జనం || 5.36.27 ||

కచ్చిన్న తద్ధేమసమానవర్ణం
 తస్యాననం పద్మసమానగంధి |
 మయా వినా శుష్యతి శోకదీనం
 జలక్షయే పద్మమివాతపేన || 5.36.28 ||

ధర్మాపదేశాత్ త్యజతః స్వరాజ్యం
 మాం చాప్యరణ్యం నయతః పదాతేః |
 నాసీద్ యథా యస్య న భీర్న శోకః
 కచ్చిత్ స ధైర్యం హృదయే కరోతి || 5.36.29 ||

న చాస్య మాతా న పితా న చాన్యః
 స్నేహాద్ విశిష్టోఽస్తి మయా సమో వా |
 తావద్ధ్యహం దూత జిజీవిషేయం
 యావత్ ప్రవృత్తిం శృణుయాం ప్రియస్య || 5.36.30 ||

ఇతీవ దేవీ వచనం మహార్థం
 తం వానరేంద్రం మధురార్థముక్త్యా |
 శ్రోతుం పునస్తస్య వచోఽభిరామం
 రామార్థయుక్తం విరరామ రామా || 5.36.31 ||

సీతాయా వచనం శ్రుత్వా మారుతిర్భీమవిక్రమః |
 శిరస్యంజలిమాధాయ వాక్యముత్తరమబ్రవీత్ || 5.36.32 ||

న త్వామిహస్థాం జానీతే రామః కమలలోచనః |
 తేన త్వాం నానయత్యాశు శచీమివ పురందరః || 5.36.33 ||

శ్రుత్వైవ చ వచో మహ్యాం క్షిప్రమేష్యతి రాఘవః |
 చమూం ప్రకర్షన్ మహతీం హర్యక్షగణసంయుతాం || 5.36.34 ||

విష్టంభయిత్వా బాణౌఘైరక్షోభ్యం వరుణాలయం |
కరిష్యతి పురీం లంకాం కాకుత్స్థః శాంతరాక్షసాం || 5.36.35 ||

తత్ర యద్యంతరా మృత్యుర్యది దేవా మహాసురాః |
స్థాస్యంతి పథి రామస్య స తానపి వధిష్యతి || 5.36.36 ||

తవాదర్శనజేనార్యే శోకేన పరిపూరితః |
న శర్మ లభతే రామః సింహార్దిత ఇవ ద్విపః || 5.36.37 ||

మందరేణ చ తే దేవి శపే మూలఫలేన చ |
మలయేన చ వింధ్యేన మేరుణా దర్దురేణ చ || 5.36.38 ||

యథా సునయనం వల్గు బింబోష్ఠం చారుకుండలం |
ముఖం ద్రక్ష్యసి రామస్య పూర్ణచంద్రమివోదితం || 5.36.39 ||

క్షిప్రం ద్రక్ష్యసి వైదేహి రామం ప్రస్తవణే గిరౌ |
శతక్రతుమివాసీనం నాగపృష్ఠస్య మూర్ధని || 5.36.40 ||

న మాంసం రాఘవో భుంక్తే న చైవ మధు సేవతే |
వన్యం సువిహితం నిత్యం భక్తమశ్నాతి పంచమం || 5.36.41 ||

నైవ దంశాన్ న మశకాన్ న కీటాన్ న సరీసృపాన్ |
రాఘవోఽపనయేద్ గాత్రాత్ త్వద్గతేనాంతరాత్మనా || 5.36.42 ||

నిత్యం ధ్యానపరో రామో నిత్యం శోకపరాయణః |
నాన్యచ్ఛింతయతే కించిత్ స తు కామవశం గతః || 5.36.43 ||

అనిద్రః సతతం రామః సుప్తోఽపి చ నరోత్తమః |
సీతేతి మధురాం వాణీం వ్యాహరన్ ప్రతిబుద్ధ్యతే || 5.36.44 ||

దృష్ట్వా ఫలం వా పుష్పం వా యచ్ఛాన్యత్ స్త్రీమనోహరం |
బహుశో హా ప్రియేత్యేవం శ్వసంస్త్యామభిభాషతే || 5.36.45 ||

స దేవి నిత్యం పరితప్యమాన -
స్త్యామేవ సీతేత్యభిభాషమాణః |
ధృతవ్రతో రాజసుతో మహాత్మా
తవైవ లాభాయ కృతప్రయత్నః || 5.36.46 ||

సా రామసంకీర్తనవీతశోకా
రామస్య శోకేన సమానశోకా |
శరన్ముఖేనాంబుదశేషచంద్రా
నిశేవ వైదేహసుతా బభూవ || 5.36.47 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే షట్టింశః సర్గః ||